

Bijlage A

Meldingen van belangstellenden

Voorafgaand aan de zitting hebben belangstellenden de volgende meldingen bij het centraal stembureau gedaan van mogelijke fouten in de processen- verbaal van de volgende stembureaus. Het centraal stembureau heeft deze meldingen onderzocht. Zo nodig is aan het betreffende gemeentelijke stembureau gevraagd de melding nader te onderzoeken.

Melding	Besluit centraal stembureau	Uitskomst zitting gemeentelijk stembureau
Voor stembureau 128 (Huis van de Wijk Zevenkamp – wijkraad Zevenkamp) is de volgende melding gedaan: „ <i>In het proces verbaal staat WOZ. Dit moet zijn BOZ, afkorting van Bewoners Organisatie Zevenkamp, die met 3 kandidaten meedeed aan deze verkiezingen voor de wijkraad. Meerdere van hun verkiezingsposters hingen op de verkiezingsdag nog op een ruit van een leeg winkelpand naast het stembureau. En ook om de hoek aan de binnenzijde van tijdelijke BOZ-kantoor op nummer 125.</i> “.	Het centraal stembureau heeft het proces-verbaal van de gemeenteraadsverkiezing op het stembureau onderzocht (omdat dat van de wijkraad nog niet gepubliceerd was ten tijde van de melding) en geconstateerd dat er geen sprake is van een vermoeden van een fout. Het CSB heeft daarom geen nader onderzoek gevraagd aan het gemeentelijk stembureau.	n.v.t.
Voor stembureau 148 (Kom en Zie – wijkraad Crooswijk) is de volgende melding gedaan: “ <i>Geacht centraal stembureau, Naar aanleiding van de vastgestelde uitslagen van de wijkraadsverkiezingen in Crooswijk wil ik graag een inhoudelijke en feitelijke melding doen met betrekking tot stembureau 148 (Kom en Zie).1. Vastgestelde telonregelmaticheid in het proces-verbaal. Uit het proces-verbaal van het gemeentelijk stembureau blijkt dat bij stembureau 148 in onderdeel 2.4 (“Lijsten met verschillen”) een afwijking van –18 stemmen is geconstateerd. Als toelichting is hierbij handgeschreven vermeld: “getallen omgedraaid, telfout?”. Dit betekent dat bij dit stembureau aantoonbaar een telonregelmaticheid is vastgesteld en gecorrigeerd, hetgeen relevant is bij de beoordeling van de juistheid van de verdere stemtoerekening. 2. Afwijkend patroon bij de kandidaatstemmen Bij de kandidaatstemmen valt het volgende op: Bij stembureau 148 heeft de lijsttrekker van D66 57 stemmen behaald. [...] De nummer 2 op dezelfde lijst [...] bij dit stembureau 0 stemmen gekregen. Dit stembureau is het stembureau met het op één na hoogste aantal D66-stemmen binnen Crooswijk. Ter vergelijking: bij de overige stembureaus in Crooswijk ligt [...] het] aandeel binnen de D66-stemmen consistent tussen circa 27% en 34%. Dit patroon is stabiel over meerdere locaties en aantallen stemmen.3. Statistische onderbouwing van de onwaarschijnlijkheid. De statistische onwaarschijnlijkheid van de uitkomst 0 stemmen bij 57 D66-stemmen kan als volgt worden</i>	Het centraal stembureau heeft de uitslag van het stembureau bekeken en heeft het vermoeden dat er een fout is gemaakt bij het vaststellen van de uitslag. Er is een nader onderzoek met zo nodig hertelling gevraagd aan het gemeentelijk stembureau.	Corrigendum opgesteld. Lijst 14 is volledig herteld. Kandidaat nummer 1 wordt 37 (-20) Kandidaat nummer 2 wordt 20 (+20) Melding kiezer is correct.

<i>onderbouwd. Stap 1 – Vaststellen referentieaandeel. Op basis van de overige stembureaus bedraagt mijn aandeel binnen de D66-stemmen gemiddeld ongeveer 30% (bandbreedte 27%–34%). Stap 2 – Kansberekening</i> <i>Indien wordt aangenomen dat dit aandeel ook bij stembureau 148 geldt, dan kan de kans op 0 stemmen worden berekend met een standaard binomiale kansberekening: $P(0 \text{ stemmen}) = (1-p)^n$ waarbij: $p \approx 0,30$ ([...het] gemiddelde aandeel), $n=57$ (aantal D66-stemmen bij stembureau 148). Dit geeft: $P=(0,70)^{57} \approx 2 \times 10^{-10} = 0.00000015\%$</i> <i>Dat wil zeggen: ongeveer één kans op meerdere miljarden.</i> <i>Stap 3 – Interpretatie. Een dergelijke kans is statistisch gezien praktisch verwaarloosbaar klein, tenzij sprake is van een tel- of toewijzingsfout bij de kandidaatstemmen. 4. Samenloop van omstandigheden. Het is juist dit stembureau: waar het D66-stemvolume zeer hoog is (op één na hoogste in de wijk), waar [... betreffende kandidaat] 0 stemmen [... heeft] gekregen, maar de kans hierop statistisch vrijwel onmogelijk is én waar in het proces-verbaal reeds een telfout (–18 stemmen, “getallen omgedraaid, telfout?”) is vastgesteld. Deze combinatie maakt dat een nadere controle van de kandidaatstemmen bij stembureau 148 objectief gerechtvaardigd is. 5. Verzoek Gelet op het bovenstaande verzoek ik u vriendelijk om: een nadere controle van de kandidaatstemmen van lijst 14 (D66) bij stembureau 148.”.</i>		
Voor stembureau 149 (Huis van de Wijk De Propeller – wijkraad Agniesebuurt-Provenierswijk) is de volgende melding gedaan: “<i>Hier is het hoeveelheid stemmen niet overeenkomend met de telling</i>”.	De melding is niet duidelijk genoeg en/of niet voldoende onderbouwd, waardoor het centraal stembureau deze niet kan beoordelen dan wel nader onderzoek kan vragen aan het gemeentelijk stembureau. Het CSB merkt op dat het gemeentelijk stembureau de in het Kiesreglement wijkraden 2026 voorgeschreven stappen heeft uitgevoerd bij een onverklaard telverschil.	n.v.t.
Voor stembureau 272 (Theater Zuidplein – wijkraad Carnisse-Zuidplein-Zuiderpark) is de volgende melding gedaan: <i>1) Er waren 476 toegelaten kiezers en 485 stemmen geteld, waarvan 14 blanco en 4 ongeldig. Hoe kan het dat er meer stemmen zijn dan kiezers? – Theater zuidplein</i> <i>2) Er zijn 2301 kiezers, maar 2311 stemmen uitgebracht; waar komen die extra 10 stemmen vandaan en heeft dit invloed op de telling?</i> <i>3) Mag ik mijn aantal ongeldig verklaarde stemmen inzien?</i> <i>4) In Ahoy zijn meer stemmen geteld voor stembureau 281: in het ene bestand staan 8 stemmen voor mij, in het andere 7. Kunt u uitleggen waarom dit verschil bestaat?”.</i>	Het centraal stembureau heeft het proces-verbaal onderzocht en geconstateerd dat hetgeen in de melding is aangevoerd geen aanleiding geeft om een vermoeden te doen ontstaan dat een fout zou zijn gemaakt door het gemeentelijk stembureau. Het CSB heeft daarom geen nader onderzoek gevraagd aan het gemeentelijk stembureau. Het CSB adviseert wel het gemeentelijk stembureau melder van een reactie te voorzien.	n.v.t.

Voor stembureau 351 (Basisschool De Barkentijn – wijkraad Beverwaard) is de volgende melding gedaan: “Mogelijk tel of registratie fout ,wijkhub Beverwaard,de Focus,buurthuis in Beverwaard, de regenboog mss”.	Het centraal stembureau heeft contact opgenomen met melder. Hieruit is gebleken dat melder voor de zekerheid een hertelling verzoekt omdat een bepaalde kandidaat meer stemmen heeft gekregen dan melder verwachtte. Vervolgens heeft het CSB het proces-verbaal onderzocht en geconstateerd dat de melding niet terecht is en/of dat er geen sprake is van een vermoeden van een fout. Het CSB heeft daarom geen nader onderzoek gevraagd aan het gemeentelijk stembureau.	n.v.t.
Voor stembureau 373 (Huis van de Wijk De Zevensprong – wijkraad Hoogvliet) is de volgende melding gedaan: <i>“Ik ben benaderd door een bewoner die tijdens haar stemmoment een stembureaulid tegen nog zoekende stemmers zei dat ze het beste lijst 3,8 of 9 konden kiezen "voor de beste keuze van hoogvliet" dit is duidelijk stembeïnvloeding en dit zorgt onze inziens voor een negatieve beïnvloeding ten opzichte van de andere mensen. ”.</i>	Het centraal stembureau heeft het proces-verbaal onderzocht en geconstateerd dat er geen sprake is van een vermoeden van een fout in de stemopneming. Het CSB heeft daarom geen nader onderzoek gevraagd aan het gemeentelijk stembureau.	n.v.t.
Voor stembureau 820 (The Capital – wijkraad Carnisse-Zuidplein-Zuiderpark) is de volgende melding gedaan: <i>“Geachte verkiezingscommissie, Bij controle van het proces-verbaal en de telresultaten per stembureau zijn mij meerdere onduidelijkheden en mogelijke onregelmatigheden opgevallen. Zo is bij de vraag of het stembureau (The Capitol 820) extra onderzoek heeft gedaan zowel “ja” als “nee” aangekruist. Tevens staat (ja) vermeld dat naar aanleiding van dit extra onderzoek stembiljetten zijn herteld, terwijl een toelichting op de reden van dit onderzoek ontbreekt. Hierdoor is voor mij als kandidaat onvoldoende inzichtelijk hoe de controle van de telling en eventuele correcties hebben plaatsgevonden. Daarnaast bestaat er een sterke gelijkenis tussen [... de] naam (Kanja) en die van een andere kandidaat (Wanja), waardoor bij het handmatig tellen mogelijk verwarring kan zijn ontstaan bij de toewijzing van stemmen op verschillende stembureaus. Volgens het proces-verbaal zijn bovendien 29 stemmen ongeldig verklaard. In dit verband wil ik aangeven dat meerdere bewoners mij hebben laten weten dat zij op mij hebben gestemd door mijn naam op het stembiljet te omcirkelen in plaats van het daarvoor bestemde vakje in te kleuren. Ik verzoek u daarom om bij de beoordeling van ongeldig verklaarde stemmen na te gaan of in dergelijke gevallen de keuze van de kiezer voldoende duidelijk kenbaar was en of deze stemmen mogelijk alsnog als geldig hadden moeten worden aangemerkt. Verder lijkt het bij controle van de totalen alsof er bij de centrale optelling van de stemmen per kandidaat een extra stem is ontstaan. Het is voor mij niet duidelijk waardoor dit verschil wordt veroorzaakt. Ik verzoek u daarom om een toelichting op de wijze waarop</i>	Het centraal stembureau heeft de uitslag van het stembureau bekeken en heeft het vermoeden dat er een fout is gemaakt bij het vaststellen van de uitslag. Er is een nader onderzoek met zo nodig hertelling gevraagd aan het gemeentelijk stembureau.	Corrigendum opgesteld, geen wijzigingen geconstateerd. Toegelaten kiezers en uitgebrachte stemmen zijn volledig herteld. Geen wijzigingen.

<i>de centrale optelling van de stemmen heeft plaatsgevonden en hoe de eindtotalen volledig overeenkomen met de optellingen per stembureau. Gelet op bovenstaande punten verzoek ik u om een nader onderzoek naar de telling en verwerking van de stemmen en, om een hertelling en herbeoordeling van de betreffende (ongeldig verklaarde) stembiljetten. Tevens verzoek ik u mij schriftelijk te informeren over de uitkomsten van dit onderzoek en de wijze waarop de definitieve uitslag is vastgesteld. P.S deze brief betreft niet alleen de uitslagen van The Capital stembureau maar ook de andere stembureaus van mijn wijk Carnisse zuidplein zuiderpark. Ik ontvang graag een ontvangstbevestiging van deze brief.”</i>		
Voor stembureau 820 (The Capital – wijkraad Carnisse-Zuidplein-Zuiderpark) is de volgende melding gedaan: <i>“Bij dit stembureau zijn enkele fouten geconstateerd. Correcties worden aangebracht door gegevens te verwijderen en opnieuw in te voeren, wat vragen oproept over de juistheid van de procedure. In sommige gevallen worden verschillende aantallen vermeld, bijvoorbeeld een totaal van 2 stemmen tegenover 1 geregistreerde stem. De lijst onder punt 2.4 wijkt af, waardoor onduidelijkheid ontstaat en het vertrouwen in de stemresultaten wordt verminderd. Voorbeeld= ik ben met 4 mensen incl. mijzelf gekomen en alleen 2 had gestemd. Mijn mening: opmerking: Politieke partijen domineren, terwijl bewoners die hun best doen voor anderen nauwelijks aandacht krijgen. Lijsttrekkers wonen misschien in de wijk, maar ze begrijpen niet hoe het is om weinig te besteden. Straks nemen partijen alle zetels over en dat voelt voor ons bewoners als iets waar we geen invloed op hebben. Er is bovendien weinig diversiteit en exclusiviteit in de nieuwe wijkraad”</i>	Het centraal stembureau heeft het proces-verbaal onderzocht en geconstateerd dat er geen sprake is van een vermoeden van een fout in de stemopneming. Het CSB heeft daarom geen nader onderzoek gevraagd aan het gemeentelijk stembureau. Het CSB adviseert wel het gemeentelijk stembureau melder van een reactie te voorzien.	n.v.t.

Bijlage B

Verslag controlewerkzaamheden

1. Telverschillen

Het centraal stembureau heeft in het proces-verbaal van het gemeentelijk stembureau een onverklaard verschil aangetroffen tussen het aantal toegelaten kiezers en het aantal getelde stembiljetten. En geconstateerd dat die stembureaus nog geen volledige of gedeeltelijke hertelling hebben uitgevoerd.

Onderstaande gemeentelijk stembureaus hebben opdracht gekregen om de geconstateerde verschillen alsnog te onderzoeken. Als zo'n onderzoek heeft geleid tot een nieuw resultaat, is dat door het centraal stembureau meegenomen bij het vaststellen van de verkiezingsuitslag.

Stembureau	Wijkraad	Corrigendum?	Bijzonderheden
122 - Valentijnschool	Bospolder-Spangen-Tussendijken	Ja	De uitslag van de hertelling is 307 stempassen en 67 volmachtbewijzen.
125 – Huis van de Wijk Post West	Middelland-Nieuwe Westen	Ja	De uitslag van de hertelling is 684 stempassen en 131 volmachtbewijzen.
387 – Huis van de Wijk Lombardijen	Lombardijen	Nee	Verklaring GSB: Geen hertelling uitgevoerd. Uitgebrachte stemmen zijn herteld door het kwaliteitsteam in de telhal. Aantal ongeldige stemmen is bijgesteld, maar blijft groter dan 3%. Dit geldt ook voor het telverschil.

2. Mogelijke fouten

Het centraal stembureau heeft vanwege zijn eigen controlewerkzaamheden of vanwege een melding van een of meer belangstellenden, het vermoeden dat het gemeentelijk stembureau een of meer fouten heeft gemaakt bij het opmaken van zijn proces-verbaal.

Het gemeentelijk stembureau heeft opdracht gekregen om de onderstaande resultaten te onderzoeken. Als zo'n onderzoek heeft geleid tot een nieuw resultaat, is dat door het centraal stembureau meegenomen bij het vaststellen van de verkiezingsuitslag.

Stembureau	Wijkraad	Aanleiding	Corrigendum?
133 - Borghave	Schiebroek	Aantal blanco stemmen is opmerkelijk (3,3%). In proces-verbaal is heropneming van de blanco stembiljetten niet aangegeven.	Nee
148 – Kom en Zie	Crooswijk	Melding van kiezer inzake lijst 14 (D66).	Ja

207 – Huiz van de Wijk Mozaïek	Oude Noorden	Aantal blanco stemmen is opmerkelijk (3,1%). In proces-verbaal is heropneming van de blanco stembiljetten niet aangegeven.	Nee
230 – Gymzaal Tandwielstraat	Vreewijk	Aantal blanco stemmen is opmerkelijk (4,1%). In proces-verbaal is heropneming van de blanco stembiljetten niet aangegeven.	Nee
265 – Gymzaal Willem Hedaweg	Overschie	Aantal blanco stemmen is opmerkelijk (3,5%). In proces-verbaal is heropneming van de blanco stembiljetten niet aangegeven.	Nee
360 – Stichting De Wereld op Zuid	Pendrecht-Zuidwijk	Aantal blanco stemmen (3,4%) en aantal ongeldige stemmen (3,1%) zijn opmerkelijk. In proces-verbaal is heropneming van de blanco en ongeldige stembiljetten niet aangegeven.	Ja
387 – Huis van de Wijk Lombardijen	Lombardijen	Aantal ongeldige stemmen is opmerkelijk (3,8%). In proces-verbaal is heropneming van de ongeldige stembiljetten niet aangegeven.	Nee
502 – Gymzaal Marnixstraat	Crooswijk	Aantal ongeldige stemmen is opmerkelijk (3,1%). In proces-verbaal is heropneming van de ongeldige stembiljetten niet aangegeven.	Ja
820 – The Capital	Carnisse-Zuidplein-Zuiderpark	Melding kiezer. CSB kan niet achterhalen wat bedoeld wordt in rubriek 1.2 van Deel B. Zijn de stembiljetten herteld en zo ja, wat was hiervoor de reden?	Ja
824 – Wijkhub Entrepot-Noordereiland	Entrepot-Noordereiland	Aantal blanco stemmen is opmerkelijk (3,1%). In proces-verbaal is heropneming van de blanco stembiljetten niet aangegeven.	Nee
825 – Stichting Station Roffa	Vreewijk	Aantal blanco stemmen is opmerkelijk (5,5%). In proces-verbaal is heropneming van de blanco stembiljetten niet aangegeven.	Nee

Bijlage C Uitkomst controleprotocol

2.11.1 Voer de controle uit volgens de stappen in het controleprotocol.

Kruis aan wat van toepassing is:

☒ Er zijn geen verschillen geconstateerd.

☐ Er zijn verschillen geconstateerd. Er is contact opgenomen met de Kiesraad. Noteer hieronder wat daarvan de uitkomst is:

2.11.2 Heeft het gemeentelijk stembureau verschillen geconstateerd bij de uitvoering van het controleprotocol?

☒ Nee

☐ Ja, noteer hieronder wat het gemeentelijk stembureau daarover heeft opgeschreven.

Bijlage D

Bezwaren van belangstellenden tijdens de zitting van het centraal bureau van **26 maart 2026**

Tijdens de openbare zitting van het centraal stembureau op **26 maart 2026** zijn door aanwezige belangstellenden bij de zitting mondeling geen bezwaren ingebracht.